Izvedbeni plan nastave (*syllabus*[1])

Sastavnica	**Odjel za zdravstvene studije**					**akad. god.**	2025./2026.
Naziv kolegija	**Filozofija i etika u sestrinstvu**					**ECTS**	**2**
Naziv studija	Jednopredmetni prijediplomski sveučilišni studij sestrinstva						
Razina studija	☒ prijediplomski	☐ diplomski	☐ integrirani	☐ poslijediplomski			
Godina studija	☒ 1.	☐ 2.	☐ 3.	☐ 4.	☐ 5.		
Semestar	☒ zimski ☐ ljetni	☒ I.	☐ II.	☐ III.	☐ IV.	☐ V.	☐ VI.
Status kolegija	☒ obvezni kolegij	☐ izborni kolegij	☐ izborni kolegij koji se nudi studentima drugih odjela		**Nastavničke kompetencije**	☐ DA ☒ NE	
Opterećenje	**P** 30	**S** 15	**V**	**Mrežne stranice kolegija**	☐ DA ☒ NE		
Mjesto i vrijeme izvođenja nastave	Odjel za zdravstvene studije V – Z1	**Jezik/jezici na kojima se izvodi kolegij**	hrvatski jezik				
Početak nastave	13. 01. 2026.	**Završetak nastave**	19. 01. 2026.				
Preduvjeti za upis	Nema ih.						
Nositelj kolegija	Izv. prof. dr. sc. Marko Vučetić						
E-mail	mvucetic@unizd.hr	**Konzultacije**	četvrtkom od 9:00 do 10:00 sati				
Izvođač kolegija	Izv. prof. dr. sc. Marko Vučetić						
E-mail	mvucetic@unizd.hr	**Konzultacije**					
Suradnici na kolegiju							
E-mail		**Konzultacije**					
Suradnici na kolegiju							
E-mail		**Konzultacije**					
Vrste izvođenja nastave	☒ predavanja	☒ seminari i radionice	☐ vježbe	☐ obrazovanje na daljinu	☐ terenska nastava		
	☐ samostalni zadaci	☐ multimedija i mreža	☐ laboratorij	☐ mentorski rad	☒ ostalo		
Ishodi učenja kolegija	Svrha je ovog kolegija osposobiti studente za argumentiranu prosudbu temeljnih (bio)etičkih načela, kriterija ili mjerila ćudorednog djelovanja i vrijednosti na polju zdravstvene skrbi. Nakon položenog ispita iz ovoga kolegija studenti će biti sposobni: - etički reflektirati i argumentirano raspraviti različite etičke teorije i utemeljenost pristupa - objasniti narav odnosa filozofijske etike i bioetike - samostalno definirati i raspraviti moralne probleme, dileme i						

1 Riječi i pojmovni sklopovi u ovom obrascu koji imaju rodno značenje odnose se na jednak način na muški i ženski rod.

	konflikte na području medicinske prakse primijeniti temeljna (bio)etička načela u odgovornom donošenju odluka na polju zdravstvene skrbi
Ishodi učenja na razini programa	- prepoznavanje i poštivanje bioetičkih standarda u praktičnom i znanstvenom radu - razvijanje profesionalnog odnosa i odgovornosti u procesu rada, djelovanje (ponašanje) u suglasju s moralnim, etičkim i zakonskim normama zdravstvene profesije

Načini praćenja studenata	☒ pohađanje nastave	☐ priprema za nastavu	☐ domaće zadaće	☐ kontinuirana evaluacija	☐ istraživanje
	☐ praktični rad	☐ eksperimentalni rad	☒ izlaganje	☐ projekt	☒ seminar
	☒ kolokvij(i)	☐ pismeni ispit	☒ usmeni ispit	☐ ostalo:	
Uvjeti pristupanja ispitu	Održan seminar na zadanu temu				
Ispitni rokovi	☒ zimski ispitni rok		☐ ljetni ispitni rok	☒ jesenski ispitni rok	
Termini ispitnih rokova	4. veljače 2026. u 10:00 sati 18. veljače 202. u 10:00 sati.			3. rujna 2026. u 10:00 sati 17. rujna 2026. u 10:00 sati.	
Opis kolegija	Pojam, predmet, metode i cilj etike. Razlikovanje između etike i morala. Odnos između normativne klasične etike, medicinske etike i bioetike. Temeljna načela i paradigme klasične etike. Temeljna načela i posebnosti pristupa bioetike. Antropološke pretpostavke (bio)etike. Koncept osobe u suvremenim bioetičkim raspravama i njegovo značenje za etiku u zdravstvenoj skrbi. Vrijednost i dostojanstvo ljudskog života u suvremenim (bio)etičkim raspravama. Etika skrbi. Etika sestrinstva. Ključne teme kliničke bioetike. (Bioe)etički aspekti palijativne skrbi.				
Sadržaj kolegija (nastavne teme)	1. Pojmovno određenje, predmet, metode i cilj etike 2. Načela klasične etike i njihovo značenje za medicinsku praksu 3. Paradigme klasične etike (deontološka, konsekvencijalistička etika, etika kreposti) 4. Pojmovno određenje bioetike i posebnost pristupa. Odnos bioetike spram filozofijske etike i medicinske etike 5. Bioetičke paradigme (bioetika načela, kreposti, moralnog iskustva) 6. Zdravlje i bolest iz hermeneutičko-etičkog motrišta 7. Antropološki i etički personalizam i bioetika Kolokvij 8. Načelo zaštite ljudskog života 9. Etička vrijednost ljudskog života u njegovoj početnoj i završnoj etapi 10. Smisao smrti/ Smrt kao „posljednja riječ života“ 11. Etika skrbi i njezina uloga za utemeljenje etike sestrinstva. Načelo dobročinstva u etici sestrinstva 12. Etika njege vs. etika u zdravstvenoj njezi 13. Etika Drugog E. Levinasa i njezini odjeci u medicinskoj etici 14. Etika u palijativnoj skrbi 15. Završna rasprava Kolokvij Seminari: 1. Upute o načinu pisanja i izlaganja seminarskih radova 2. Analiza odabranog moralnog problema u svjetlu etičkih načela deontološke etike 3. Analiza odabranog moralnog problema u svjetlu etičkih načela konsekvencijalističke etike 4. Analiza odabranog moralnog problema iz motrišta etike kreposti 5. Odnos filozofijske etike i bioetike (analiza odabranog problema) 6. Dostojanstvo ljudske osobe kao temeljno načelo etike u zdravstvenoj skrbi 7. Aktualnost bioetičkih principa (analiza primjera iz prakse) 8. Dometi i granice etike skrbi (analiza primjera iz prakse) 9. Privatnost i povjerljivost – bitne sastavnice etike sestrinstva 10. Etički aspekti informiranog pristanka u zdravstvenoj skrbi 11.(Bio) etički aspekti eutanazije				

	12.Etičke dvojbe distanazije 13. (Bioe)etički aspekti palijativne skrbi 14. Priziv savjesti 15. Završna rasprava
Obvezna literatura	Čović, A. (ur.), *Izazovi bioetike*, Pergamena, Zagreb, 2000. Čović, A., Gosić, N., Tomašević , L.(ur.), *Od nove medicinske etike do integrativne bioetike*, Pergamena, Zagreb 2009. Frković, A., *Bioetika u kliničkoj praksi*, Pergamena, Zagreb, 2006. Kalauz, S., *Etika u sestrinstvu,* Medicinska naklada, Zagreb, 2012. Matulić, T., *Bioetika*, GK, Zagreb, 2001. Matulić, T., Identitet, profesija i etika sestrinstva, *Bogoslovska smotra* (3/2007), str. 727-744. Šegota,I., *Etika sestrinstva*, Pergamena- Hrvatsko filozofsko društvo, Rijeka - Zagreb, 1997.
Dodatna literatura	Aramini, M., *Uvod u bioetiku*, KS, Zagreb, 2009. Bauby, J.-D., *Skafander i leptir*, Pergamena, Zagreb 1997. Beauchamp T., Childress J., *Principles of Biomedical Ethics*, [5]2001 Beauchamp,,T., Načela u bioetici, *Društvena istraživanja* (3-4/1996), str. 533-543. Chadwick, R., Bioetika, etička teorija i granice medicine, *Društvena istraživanja*, (3-4/1996.), str. 545-557. Conradi, E., *Take Care. Grundlagen einer Ethik der Achtsamkeit*, Frankfurt, New York, 2001. Čović,A., *Etika i bioetika*, Pergamena, Zagreb, 2004. De Finance, J., *Etica generale*, Tipografia Merdionale, Cassano Murge 1984. Doerner, K., *Der gute Artzt*, Stuttgart/New York, 2001. Frankena, K.W., *Etika,* Kruzak, Zagreb 1998. *Etički kodeks medicinskih sestara*, HKMS, Zagreb 2005. Fry, T.S., Toward a Theory of Nurcing Ethics, *Advances in Nursing Science*, 11/1989., str. 9-22. Fry, S., *Ethics in Nurcing Practice.A Guide to Ethical Decision Making*, ICN, Geneva, 1994. Engelhardt, H,T.jr., *The Foundations of Bioethics*,New York, 1986. Farber,L., Blustein,J., Dubler,N.N., *Handbook for Health Care Ethics Commitees*, John Hopkins University Press, Baltimore, 2006. Gadamer, H.-G., *Ueber die Verborgenheit der Gesundheit*, Suhrkamp Verlag, Frankfurt am Main, 1993. Gastmans C., v.d.Arendt A., *Ethik für Pflegende*, Bern 1996, Irrgand, B., *Grundriss der medizinischen Ethik*, UTB, 1994. Jecker,S.N.- Reich,W.Th., „Care: III.Contemporary Ethics of Care“, u: Reich,W.Th.(ur.), *Encyclopedia of Bioethics*, Simon&Schuster Macmillan, New Yoek, 1995., str. 336-344. Lay, R., *Ethik in der Pflege:ein Lehrbuch fuer die Aus-, Fort-und Weiterbildung*, Schluetrsche Verlagsgesellschaft, Hannover, 2004. Levinas, E., *Humanismus des anderen Menschen*, Hamburg, 1964. Lucas Lucas, R., *Bioetika za svakoga*, Verbum, Split, 2007. Matulić, T., *Vodič kroz bioetiku 1. Oblikovanje identiteta bioetičke discipline*, Glas koncila, Zagreb, 2006. Kaneva, V., „The Paradox of Freedom and Life and Death Issues in Bioethics“, u: Ante Čović/ Thomas Hoffmann (Hrsg.) *Integrative Bioethik.Beitraege des 1. Suedosteuropaeischen Bioethik-Forums, Mali Lošinj 2005.,* Academia Verlag, Sankt Augustin, 2007. Kant, I., *Metafizika ćudoređa*, MH, Zagreb, 1990. Matulić,T., *Oblikovanje identiteta bioetičke discipline*, Glas Koncila, Zagreb,2006. Matulić, T., *Vodič kroz bioetiku 3. Medicinsko prevrednovanje etičkih granica*, Glas Koncila, Zagreb, 2006. MacIntery, A., *Za vrlinom. Studija o teoriji morala*, Kruzak, Zagreb 2002 McCarthy, J., A pluralist View of nursing ethics, *Nursing Philosophy* (3/2006), str. 157-164. Pessini, L., *Distanazija,* Medicinski fakultete Rijeka – Hrvatsko bioetičko društvo, Rijeka, 2004. Reich, W.Th., Mit o ugovoru ili mit o skrbi? Narativna podrijetla bioetike, *Društvena istraživanja* (3-4/1996), str. 559-578. Rinofner, A., Između obveze na život i prava na smrt, *Filozofska istraživanja* (1/1996), str. 191-205. Seifert, J., *What is Life? The Originality, Irreducibility and Value of Life,* Central-European Value Studies, Aamsterdam-Atlanta, 1997. Sgreccia,E., *Manuale di bioetica.I Fondamenti ed etica biomedica*, Milano 1994. Singer, P., *Praktična etika,* KruZak, 2003. Šegota,I.(ur.), „Nova medicinska etika“, *Društvena istraživanja* (3-4/1996.) Weston, A., *A 21st century ethical toolbox*, Oxford University Press, New York-Oxford, 2001. Wettreck, R., *“Am Bett ist alles anders” – Perspektiven professioneller Pflegeethik*, Lit-Verlag, Münster, 2001.
Mrežni izvori	

<table>
<tr><td rowspan="3">Provjera ishoda učenja (prema uputama AZVO)</td><td colspan="5">Samo završni ispit</td><td></td></tr>
<tr><td colspan="2">☐ završni pismeni ispit</td><td colspan="2">☒ završni usmeni ispit</td><td colspan="2">☐ pismeni i usmeni završni ispit</td><td>☐ praktični rad i završni ispit</td></tr>
<tr><td>☐ samo kolokvij/zadaće</td><td colspan="2">☒ kolokvij / zadaća i završni ispit</td><td>☒ seminarski rad</td><td>☐ seminarski rad i završni ispit</td><td>☐ praktični rad</td><td>☐ drugi oblici</td></tr>
<tr><td>Način formiranja završne ocjene (%)</td><td colspan="7">50% kolokvij, 20% seminar, 30 završni ispit</td></tr>
<tr><td rowspan="5">Ocjenjivanje kolokvija i završnog ispita (%)</td><td colspan="2">Do 50%</td><td colspan="5">nedovoljan (1)</td></tr>
<tr><td colspan="2">50,01-62,9%</td><td colspan="5">dovoljan (2)</td></tr>
<tr><td colspan="2">63-75,9%</td><td colspan="5">dobar (3)</td></tr>
<tr><td colspan="2">76-88,9%</td><td colspan="5">vrlo dobar (4)</td></tr>
<tr><td colspan="2">89-100%</td><td colspan="5">izvrstan (5)</td></tr>
<tr><td>Način praćenja kvalitete</td><td colspan="7">☒ studentska evaluacija nastave na razini Sveučilišta
☐ studentska evaluacija nastave na razini sastavnice
☐ interna evaluacija nastave
☒ tematske sjednice stručnih vijeća sastavnica o kvaliteti nastave i rezultatima studentske ankete
☐ ostalo</td></tr>
<tr><td>Napomena / Ostalo</td><td colspan="7">Sukladno čl. 6. Etičkog kodeksa Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju, „od studenta se očekuje da pošteno i etično ispunjava svoje obveze, da mu je temeljni cilj akademska izvrsnost, da se ponaša civilizirano, s poštovanjem i bez predrasuda“.
Prema čl. 14. Etičkog kodeksa Sveučilišta u Zadru, od studenata se očekuje „odgovorno i savjesno ispunjavanje obveza. […] Dužnost je studenata/studentica čuvati ugled i dostojanstvo svih članova/članica sveučilišne zajednice i Sveučilišta u Zadru u cjelini, promovirati moralne i akademske vrijednosti i načela. […]
Etički je nedopušten svaki čin koji predstavlja povredu akademskog poštenja. To uključuje, ali se ne ograničava samo na:
- razne oblike prijevare kao što su uporaba ili posjedovanje knjiga, bilježaka, podataka, elektroničkih naprava ili drugih pomagala za vrijeme ispita, osim u slučajevima kada je to izrijekom dopušteno;
- razne oblike krivotvorenja kao što su uporaba ili posjedovanje neautorizirana materijala tijekom ispita; lažno predstavljanje i nazočnost ispitima u ime drugih studenata; lažiranje dokumenata u vezi sa studijima; falsificiranje potpisa i ocjena; krivotvorenje rezultata ispita“.
Svi oblici neetičnog ponašanja rezultirat će negativnom ocjenom u kolegiju bez mogućnosti nadoknade ili popravka. U slučaju težih povreda primjenjuje se <u>Pravilnik o stegovnoj odgovornosti studenata/studentica Sveučilišta u Zadru</u>.

U elektroničkoj komunikaciji bit će odgovarano samo na poruke koje dolaze s poznatih adresa s imenom i prezimenom, te koje su napisane hrvatskim standardom i primjerenim akademskim stilom.</td></tr>
</table>